ZBORNICA ZA ARHITEKTURO IN PROSTOR SLOVENIJE

ZBORNICA ZA ARHITEKTURO IN PROSTOR SLOVENIJE

PROGRAM DELA 2023

Program dela predstavlja osnovni okvir delovanja zbornice v prihodnjem letu. Veliko dejavnosti zbornice je vezane na zadeve, ki se pojavijo sproti in na katere je potrebno tudi sproti ustrezno reagirati. Ob posameznih postavkah so zapisane tudi postavke iz finančnega načrta za naslednje leto.

Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije
November 2022

1. JAVNA POOBLASTILA IN DRUGE NALOGE PO ZAID

1.1. Strokovni izpiti

Zbornica bo nadaljevala z rednim izvajanjem strokovnih izpitov. Na podlagi pozitivnih izkušenj bomo nadaljevali s pripravljalnim seminarjem za strokovne izpite in ga razširili z novimi vsebinami na področju zagotavljanja bistvenih zahtev predpisov in gradbenega izvajanja. Posodobljen bo tudi izpitni katalog (izpitna vprašanja). V letu 2023 bo potrebno tudi razširiti ekipo izpitnih izpraševalcev.

Postavke finančnega načrta	4100	Strokovni izpiti
	4500	Izobraževalni seminar
	4400	Izpitni katalog

1.2. Imenik ZAPS

Zbornica bo nadaljevala z rednim izvajanjem javnih pooblastil na področju vodenja imenika PA, PKA in PPN, kamor sodi:

1) vpis in izbris iz imenika PA, PKA in PPN,
2) vodenje imenika PA, PKA in PPN,
3) vodenje disciplinskih postopkov zoper pooblaščene arhitekte,
4) vodenje postopkov za priznavanje poklicnih kvalifikacij po ZAID

V letu 2021 smo začeli uporabljati novo aplikacijo za bazo podatkov ZAPS in prenesli bazo podatkov, ki se v manjšem delu še prečiščuje ter se povezali na sistem GURS in sistem MOP. Nadgradnje in izboljšave so opisane v poglavju Informacijski sistem.

Postavka finančnega načrta	4200	Imenik zbornice

1.3. Vodenje disciplinskih postopkov

Zbornica bo nadaljevala z vodenjem disciplinskih postopkov v primerih disciplinskih prijava zoper člane ZAPS. V 2023 se bo izvedla analiza učinkovitosti izvajanja disciplinskih postopkov in vzpostavil sistem sprotnih izboljšav v izvedbi postopkov in informiranju vseh udeležencev. V letu 2023 se izvede volitve članov disciplinskih organov.

Postavka finančnega načrta	1400	Disciplinski organi

1.4. Stalno poklicno usposabljanje članov

Nadaljevali bomo z izvajanjem in spremljanjem stalnega poklicnega usposabljanja pooblaščenih arhitektov, pooblaščenih krajinskih arhitektov in pooblaščenih prostorskih načrtovalcev skladno z dopolnjenim splošnim aktom o stalnem poklicnem usposabljanju, ki formalno poteka že od

začetka uporabe ZAID (junij 2018). Zbornica bo v zvezi s tem izvajala predvsem naslednje dejavnosti:

1) sprejem letnega programa izobraževanja, s katerim bo določen način izvajanja izobraževanja, točkovanja izobraževanja in podobno (do začetka februarja 2023),
2) akreditacija strokovnih dogodkov, organiziranih izven okvirov zbornice,
3) izvajanje lastnega programa izobraževanja članov (predavanja, konference), ter
4) evidentiranje stalnega poklicnega izobraževanja članov in nadzor nad njim (vezano na imenik)

V letu 2022 smo za izobraževalne dogodke uspešno uporabljali hibridni sistem izobraževanj (v živo in preko spleta). Ta sistem bomo uporabljali tudi v naslednjem letu, saj je zelo dobrodošlo za člane izven Ljubljanske regije.

S 1. 1. 2022 je stopil v veljavo nov Splošni akt o SPU.

V letu 2021 smo začeli uporabljati novo aplikacijo za bazo podatkov ZAPS, ki bistveno olajša delo strokovnih služb tudi na področju stalnega poklicnega usposabljanja, končne prilagoditve se izvajajo še v letu 2022. Vzpostaviti je potrebno še sistem za pridobivanje potrdil in podobno, kar bo zaključeno do konca leta 2022.

ZAPS preko spletne strani trži izobraževanja. Izobraževanja so povezana z ZAPS IS in sicer tako, da:

- se izobraževanja iz ZAPS IS prenesejo v administracijo spletne strani, se tam dopolnijo z vsebino in objavijo na spletni strani.
- prijave članov na izobraževanja se iz spletne strani prenesejo v ZAPS IS
- kreditne točke, pridobljene iz udeležbe na izobraževanjih se iz ZAPS IS sinhronizirajo in objavljajo na zaščitenih spletnih straneh članov

Trenutno se v zvezi z izobraževanji pojavljajo tehnične težave, ki bi jih želeli odpraviti, da bo proces prijave članov na izobraževanja potekal avtomatizirano. Pri nadgradnji bomo upoštevali spoznanja in specifike, ki so se izkazale pri uporabi sedanje tehnične rešitve in jo izboljšali (preverjanje identitete, prijave na posamezen dan izobraževanja, kadar je izobraževanje večdnevno, višina kotizacije glede na prisotnost v živo ali preko spleta, pošiljanje predračunov po el. pošti, nadgradnja za možnost plačevanja s kreditno kartico itd).

Postavke finančnega načrta	8200	Komisija SPU
	8300	Izvajanje dogodkov – skupni stroški
	8500	Izvajanje posameznih dogodkov

1.5. Strokovni nadzor nad delom članov

Nadaljuje se izvajanje strokovnega nadzora nad delom članov. Načrtovana je optimizacija postopkov in intenziviranje dejavnosti. V 2023 bomo postopke poskušali narediti enostavnejše za člane, kar bo omogočal tudi nov akt o opravljanju strokovnega nadzora. V letu 2023 nameravamo Splošni akt, ko bo potrjen s strani skupščine, poslati v pregled še na MOP.

V letu 2023 bomo pripravili tudi poslovnik komisije in senatov za strokovni nadzor, v katerem bomo na podlagi dosedanjih izkušenj vpisali natančnejši redosled dela komisije in senatov, osnovne smernice za pregled dokumentacije, pa tudi navodila pa tudi navodila za primerno obveščanje nadzorovanega člana o poteku nadzora, pravicah in obveznostih.

V letu 2023 bo potrebno tudi okrepiti sestavo komisije za strokovni nadzor z novimi člani.

Postavka finančnega načrta	4300	Obvezni strokovni nadzor

2. DRUGE NALOGE PO ZAID

2.1. Zavarovanje projektantske odgovornosti

Zaradi očitnega nezanimanja zavarovalnic za uvedbo kolektivnega zavarovanja projektantske odgovornosti, ki se je izkazalo v preteklih letih, bomo namesto tega uvedli redno letno evalvacijo pogojev posameznih zavarovalnic. V začetku vsakega leta bomo od zavarovalnic pridobili zavarovalne pogoje, jih ocenili in naredili primerjalno tabelo za lažjo odločitev naših članov o izbiri ponudnika zavarovanja.

Ta projekt je bil načrtovan že v letu 2021, vendar ga zaradi obilice ostalega dela, predvsem v povezavi s sprejemanjem novega Gradbenega zakona in pa povečanega števila natečajev, nismo uspeli začeti.

Postavka finančnega načrta	13306	Zavarovanje projektantske odgovornosti

2.2. Imenik arhitekturnih birojev

Po vzpostavitvi novega informacijskega sistema bo zbornica po vsebinski uskladitvi aktov vzpostavila tudi imenik arhitekturnih birojev v skladu z 14. členom ZAID.

Spletno stran bomo nadgradili z imenikom gospodarskih subjektov pri katerih člani opravljajo poklicne naloge. V okviru imenika želimo vzpostaviti možnost, da Ime in Priimek postane povezava na individualno stran člana, v okviru katere se prikazujejo dodatne informacije o članu, kot npr: kontaktni naslovi, povezava do spletne strani, reference in podobno. Član bo imel možnost samostojnega urejanja svojih spletnih vsebin. Vsebina se prikaže na spletni strani in je javno dostopna šele, ko objavo potrdi administrator spletne strani.

Postavka finančnega načrta	13305	Prostovoljni imenik podjetij

2.3. Mediacije in arbitraže

V skladu z ZAID in novim statutom lahko zbornica izvaja tudi mediacije in arbitraže, s katerimi bi lahko člani lahko reševali medsebojne spore ali spore z naročniki. Gre za dejavnosti, ki jih zbornica doslej ni opravljala, zato bo v začetku potrebna priprava izhodišč in koncepta izvajanja mediacije in arbitraže, na podlagi tega pa bo potrebno sprejeti tudi splošni akt. Pričetek te dejavnosti (razen začetek priprav akta) v letu 2023 ni predviden.

Postavki finančnega načrta	13104	Pravne storitve
	13203	Komisija za interne akte ZAPS

2.4. Volitve ZAPS

V letu 2023 se izvedejo vse potrebne aktivnosti za izvedbo Volitev ZAPS in sicer v povezavi z izvedbo elektronskih volitev. Aktivnost je vezana tudi na morebitno spremembo volilnega sistema.

Postavka finančnega načrta	1140	Volilna komisija in volitve

3. AKTI ZBORNICE IN ZAKONODAJA

Z letom 2023 se bo zaključilo obdobje sprememb notranjih aktov zbornice, ki so posledica sprememb krovnih gradbenih zakonov (GZ, ZUreP, ZAID).

3.1. Sprejem splošnih aktov zbornice

V letu 2023 nameravamo začeti razpravo in druge aktivnosti o posodobitvi Statuta ZAPS.

Tri leta po sprejemu novega statuta ZAPS je čas za njegovo evalvacijo in po potrebi sprejem njegovih popravkov. Del težav smo zaznali že ob sprejemu sedanjega statuta (volilni sistem, sestava skupščine), del pa se jih je razkrilo v letih uporabe statuta (imenovanje komisije za strokovni nadzor, imenovanje v.d. predsednika, drugi potrebni popravki in uskladitve z drugimi splošnimi akti ZAPS).

Postavki finančnega načrta	13104	Pravne storitve
	13203	Komisija za interne akte ZAPS

3.2. Zakonodaja

Zbornica bo nadaljevala z aktivno vlogo pri spreminjanju obstoječe zakonodaje in sprejemanju nove. Po skorajšnjem zaključku sprejemanja novega GZ-1 in pripadajočih izvršilnih predpisov – Pravilnik o projektni dokumentaciji naj bi bil vendarle sprejet še to leto – se bomo posvetili zlasti reševanju vprašanj, ki se bodo postavljala ob uporabi nove zakonodaje, na podlagi sprejetih predpisov pa bomo posodobili vzorce projektne dokumentacije.

V letu 2023 bomo ponovno izvedli anketo o postopkih pridobivanja gradbenih dovoljenj, na podlagi katerih bomo ugotavljali razloge za dolgotrajnost postopkov ter preverjali vpliv sprememb zakonodaje na trajanje postopkov.

Postavki finančnega načrta	13201	Komisija za prostorsko zakonodajo
	13202	Komisija za gradbeno zakonodajo

3.3. Kompetenčna platforma

Po sprejetju Podrobne določitve zahtevanih kompetenc in znanj za opredelitev ustreznosti izobrazbe pooblaščenega prostorskega načrtovalca (platforme PPN) bo v sodelovanju s fakultetami potrebno sprejeti tudi platformi za pooblaščenega arhitekta in pooblaščenega krajinskega arhitekta.

Ustanovljena bo nova komisija za Oceno ustreznosti izobrazbe kandidatov za strokovni izpit za pooblaščenega prostorskega načrtovalca.

Postavki finančnega načrta	13210	Komisija za platforme PA, PKA in PPN
	13304	Platforma PA in PKA

3.4. Dostop do obveznih (SIST) standardov

Nadaljevali bomo prizadevanje, da bodo vsi obvezni standardi, ki jih naši člani morajo uporabljati pri svojem delu, prosto in brezplačno dostopni. V ta namen smo leta 2020 na Ustavnem sodišču vložili pobudo za presojo ustavnosti Zakona o standardih, na podlagi katerega tudi obvezni standardi niso brezplačno javno dostopni. Pobuda ZAPS za oceno ustavnosti je bila v 2022 zavrnjena. V 2023 se razišče možnosti nadaljnjih pravnih korakov, po potrebi tudi na Evropskem sodišču.

Postavka finančnega načrta	13104	Pravne storitve

4. NATEČAJI IN JAVNA NAROČILA

4.1. Organizacija natečajev

Organizacija natečajev bo ostala ena glavnih dejavnosti zbornice. Delo natečajne službe je dobro utečeno, število zaključenih natečajev pa se povečuje in bliža rekordnim vrednostim. Z dobro organizacijo natečajne službe povečanje števila natečajev ne gre na račun njihove kvalitete.

Ob organizaciji natečajev zbornica skrbi tudi za razvoj same natečajne dejavnosti, tako v smislu zaščite svojih članov, udeležencev natečajev, kot tudi skrbi za zanesljive rezultate natečajev v korist naročnikov. V 2023 bomo izdelali preglednico aktivnosti pri organizaciji natečajev kot vodnik za naročnike.

Pričakujemo, da bo v letu 2023 končno sprejet spremenjen natečajni pravilnik. Pri njegovem sprejemanju ZAPS že ves čas aktivno sodeluje. Nadaljevalo se bo tudi delo na postopnem zmanjševanju količine dela, ki ga morajo opraviti udeleženci natečajev.

Po izvedbi razstave, kadar gradimo odlično gradimo z arhitekturnim natečajem, je bila izvedena tudi obsežna anketa in analiza. V letu 2023 se načrtuje nadgrajen in sprotno ažuriran/ ali interaktiven spletni prikaz natečajne analitike ter zemljevid realiziranih zmagovalnih natečajnih rešitev.

Natečajno analitiko bi želeli prikazati podobno kot statistiko ZAPS https://zaps.si/poslanstvo-in-statistika/, v obliki živih grafičnih statističnih prikazov.

Postavki finančnega načrta	5200	Natečaji - splošno
	5400	Izvedba posameznih natečajev

4.2. Spremljanje natečajev drugih organizatorjev

Zbornica v skladu z ZAID spremlja javna naročila na področju arhitekturnih storitev, torej tudi natečaje, ki jih razpisujejo druge organizacije in javne ustanove. V ta namen je vzpostavljen pregled drugih natečajev na spletni strani zbornice s t.i. semaforjem, ki kaže primernost določil natečajnih pogojev. Semafor je zelo pozitivno sprejet med našimi člani in z ocenjevanjem natečajev drugih organizatorjev bomo nadaljevali tudi v 2023.

Postavka finančnega načrta	13204	Komisija za natečaje in javna naročila

4.3. Sodelovanje v projektu ADC Database

ZAPS se je v letu 2022 pridružil prijavi projekta *Architectural Design Competitions Database* na razpisu *Creative Europe Programme* (CREU) s projektom razvoja digitalnega orodja za povezano razpisovanje in spremljanje javnih arhitekturnih tečajev v okviru partnerskih arhitekturnih zbornic. Prijava je bila uspešna in v letu 2023 se načrtuje začetek aktivnosti. ZAPS

je v razpis uspel vrstiti skupno spremljanje podatkov o že izvedenih natečajih in primerjavah zakonodajnih okvirov izvajanja javnih natečajev v partnerskih državah.

4.4. Spremljanje javnih razpisov na področju arhitekturnih storitev

V letu 2023 bo ZAPS nadaljeval s sistematičnim spremljanjem javnih razpisov na področju projektantskih storitev, kot to določa ZAID. Spremljanje razpisov je za zbornico kadrovsko velik zalogaj, ki pa hkrati predstavlja tudi priložnost za stroko: ZJN-3 namreč določa, da mora naročnik na javnem razpisu izločiti ponudbe, ki jih ni moč uresničiti brez kršenja delovne in druge zakonodaje, kar pomeni, da imamo za primere javnih razpisov že uzakonjeno podlago za minimalen cenik, ki ga pa moramo začeti tudi smiselno uporabljati. Pri tem bo v korist prenovljen Arhigram 5, s katerim bo možno določiti minimalno ceno po ZJN-3. 22.4.2021 je vlada RS sprejela sklep s katerim nalaga vsem ministrstvom, njihovim organom v sestavi in vladnim službam, da v postopkih javnega naročanja uporabljajo Smernice za javno naročanje gradenj in Smernice za javno naročanje arhitekturnih in inženirskih storitev.

Postavka finančnega načrta	320042	Kliping javnih naročil

4.5. Javna naročila projektantskih storitev

ZAPS si bo prizadevala za spremembo sistema javnega naročanja projektantskih storitev predvsem v delu, ki se tiče zahtevanih referenc. Sedanji sistem zahtevanih referenc, ki se nanaša samo na vodjo projekta (nekdanji odgovorni vodja projekta) predstavlja nepremostljivo oviro za nove ponudnike na trgu projektantskih storitev.

V letu 2021 in 2022 je bil ZAPS vključen v pripravo prenovljenih Smernic za naročanje arhitekturnih in inženirskih storitev v katerih naj bi se sistem referenc prenovil. Zaradi epidemije, spreminjanja zakonodaje in zamenjave vlade postopek priprave novih smernic še ni zaključen in se bo nadaljeval v začetku leta 2023.

Postavka finančnega načrta	13310	Javna naročila projektantskih storitev

4.6. Potujoča pregledna razstava natečajev ZAPS 2010 - 2021

Potujoča pregledna razstava natečajne dejavnosti ZAPS v obdobju 2010-2021 je svojo pot začela aprila 2022 v Ljubljani čemur so sledile postavitve v Novem mestu, Radovljici, Mariboru, Vipavi, Portorožu in Novi Gorici. V letu 2023 je načrtovano, da bi vsaj v prvi polovici leta razstavo postavili še na nekaj lokacijah v Sloveniji, predvsem je želja, da se to zgodi na javnih površinah, ki so bile urejene z javnimi natečaji.

Po zaključku razstave bodo stojala uporabljena za razstave posamičnih natečajev v javnem okolju in druge zunanje razstave ZAPS.

Postavka finančnega načrta	732001	Pregledna razstava natečajev 2010-2021

4.7. Spletni zemljevid arhitekturnih dosežkov v Sloveniji

V sklopu pregledne razstave natečajne dejavnosti ZAPS 2010-2021 je bil pripravljen spletni zemljevid s predstavitvijo zmagovalnih projektov oz. realizacij projektov izvedenih na osnovi javnih natečajev ZAPS. V 2023 bi poleg ažuriranja podatkov v zemljevidu opravili tudi razširitev zemljevida z dodajanjem dodatnih modulov kot so prejemniki nagrad Zlati svinčnik in ob dogovoru z DAL tudi Plečnikovih nagrad. Na ta način bi dobili izjemen arhitekturnih vodič po Sloveniji.

Postavka finančnega načrta	13310	Javna naročila projektantskih storitev

5. STANDARD ZAPS

Po izdelavi prvih šestih zvezkov ST ZAPS se bomo posvetili dopolnitvam in izboljšavam tistih ST ZAPS, ki se jim bo v letu 2023 izteklo poskusno obdobje. Na podlagi dopolnjenih besedil bomo dokončali tudi pripravo vzorčnih primerov tehničnih prikazov za posamezne faze ter pripravili vzorčne pogodbe za projektiranje.

Posvetili se bomo tudi promociji standarda med člani s ciljem, da se naročanje projektov preusmeri v naročanje storitev, na ta način bodo pripravljene tudi vzorčne pogodbe za projektiranje. Praksa namreč kaže, da se največ neplačanega dela na področju arhitekturnega in krajinsko arhitekturnega dela opravi ravno zaradi slabo definiranega predmeta naročanja.

Postavka finančnega načrta	13402	Standard ZAPS

5.1. Pravila stroke

Tudi novi GZ-1 pristojnima poklicnima zbornicama nalaga, da v roku enega leta od uveljavitve izvršilnega predpisa, v tem primeru Pravilnika o dokumentaciji, pripravita Pravila stroke, s katerimi uredita tehnična vprašanja, povezana s pripravo projektne dokumentacije.

Na ZAPS bomo pravila stroke za področje arhitekturnega in krajinsko arhitekturnega projektiranja pripravili sami in sicer tako da bomo uporabili že napisana poglavja ST ZAPS. Ker je na ta način večina dela že opravljenega, s sklicem na ST ZAPS pa se bomo lahko izognili tudi spornemu pojavljanju pojmov kot je »idejni projekt«, zaradi česar prejšnja Pravila stroke niso bila potrjena in ker usklajevanje z IZS ne bo potrebno, saj se bodo vsebine nanašale zgolj na delo arhitektov in krajinskih arhitektov, pričakujemo, da bomo Pravila pripravili v najkrajšem možnem času po sprejetju pravilnika.

Postavka finančnega načrta	13401	Pravila stroke

5.2. Arhigram - pripomoček za določanje porabe časa za opravljanje storitev A, KA na podlagi Standarda ZAPS

Hkrati z izdelavo Standarda ZAPS je bil izdelan tudi Arhigram 5, pripomoček za določanje porabe časa za opravljanje storitev A, KA, ki izračuna normirane ure (NU), potrebne za izvedbo določene storitve, ter preračun teh ur v evrske vrednosti. Arhigram 5 izračunava število ur na podlagi vrednosti gradbenih stroškov. Ta način je bil v preteklih letih primeren, saj so bile finančne razmere stabilne. V času povečane inflacije, ki sta jo povzročili epidemija in vojna v Ukrajini, pa se je izkazalo, da je vrednost gradbenih stroškov osnova, ki pušča preveč manevrskega prostora za manipulacijo, poleg tega pa višja vrednost pomeni višje število NU, kar ni smiselno. V naslednjem letu bomo tako pripravili nov Arhigram 6, ki bo neodvisen od vrednosti gradbenih stroškov. Namesto tega bo osnova za določanje števila NU velikost, tipologija in zahtevnost nameravane gradnje.

Postavka finančnega načrta	13404	Arhigram

5.3. BIM

Z letom 2025 bo pri projektiranju nekaterih stavb postala obvezna uporaba BIM procesov. Nujno je da se ob tem vzpostavijo tudi nacionalna pravila na področju projektiranja. ZAPS se je v letu 2022 aktivno vključil v skupino SiBIM, Slovensko združenje za informacijsko modeliranje gradenj. Cilj je določitev enotne BIM klasifikacije, ter v sodelovanju z MOP določanje izmenjevalnih formatov in potrebnih podatkov za Prostorski informacijski sistem.

V prihodnjem letu bomo na spletni strani ZAPS - Praksa pripravili tudi poseben zavihek z vsemi pomembnimi informacijami s področja uporabe BIM procesov.

Postavka finančnega načrta	13402	Standard ZAPS

5.3. Pojmovnik za prostorske akte (ST ZAPS 07:2023)

Po več letih neuspešnih pozivov MOP-u, da pripravijo pojmovnik, ki bi poenotil ključne pojme v različnih prostorskih aktih, predvsem v OPN in OPPN (pojme, kot so pritličje, mansarda, ima vsak OPN definiran po svoje), bomo na ZAPS pripravili svoj standardizirani pojmovnik in pozvali naše člane, da ga prično uporabljati pri izdelavi prostorskih aktov. Kasneje lahko država prevzame ta pojmovnik kot del Prostorskega reda.

Postavka finančnega načrta	13402	Standard ZAPS

6. DRUGI PROJEKTI ZAPS

6.1. Promocija arhitekturne in krajinsko arhitekturne stroke

Glede na sprejem novega Gradbenega zakona (GZ-1) in z njim povezane deregulacije vodenja projektiranja bo potrebno veliko napora vložiti v promocijo arhitekturne in krajinsko arhitekturne stroke. Dosežki obeh strok so sicer v medijih dovolj dobro in pogosto predstavljeni, investitorje oziroma naročnike projektantskih storitev pa bo potrebno v večji meri informirati, na kak način in pri komu je potrebno naročati projektno dokumentacije. Tema je vezana tudi na imenik članov ZAPS in imenik projektantskih podjetij, ki je v pripravi.

Postavka finančnega načrta	139003	PR komuniciranje za javnostjo

6.2. Notranji sistemski izzivi stroke

Aktualni ostajajo sistemski izzivi stroke:

- Prekarizacija poklica
- Nelojalna konkurenca med člani
- Razmerja med arhitekti in krajinskimi arhitekti
- Kvaliteta projektantskih storitev

V letu 2023 nameravamo te teme ponovno odpreti – na različnih nivojih znotraj ZAPS, po potrebi pa tudi v sodelovanju z ostalimi deležniki v obliki razprav, okroglih miz in posvetov.

Postavka finančnega načrta	1300	Upravni odbor

6.3. Informacijski sistem

Priprava novega informacijskega sistema traja že od leta 2019, v letu 2021 je bil nov informacijski sistem vzpostavljen in bo do konca 2022 tudi zaključen. V letu 2023 bomo pristopili k izvedbi nadgradnje, ki bo vsebovala: vzpostavitev portala za elektronsko izmenjavo podatkov med člani in zbornico, nadgradnjo modula SPU s sistemom spletne trgovine za plačevanje kotizacij, vzpostavitev sinhronizacije podatkov med imenikom in računovodskim programom Pantheon, sinhronizacije podatkov med klipingom in spletno stranjo in sinhronizacije podatkov o uporabnikih / članih ZAPS (vsak član bo imel lahko le en email naslov za komunikacijo z zbornico, ki bo zagotavljal varovanje podatkov) ter izdelavo modula za podporo izvedbe natečajev.

Postavka finančnega načrta	13302	Informacijski sistem

6.4. Prenova spletne strani in CGP zbornice

Nova spletna stran je živ organizem, ki potrebuje nenehno vzdrževanje, posodabljanje in nadgradnjo. Predvidena so naslednja dela in elementi nadgradnje spletne strani:

VZDRŽEVANJE SPLETNE STRANI

Vzdrževanje spletne strani zajema vsa dela, ki zagotavljajo kontinuirano, stabilno in varno delovanje spletne strani v okviru obstoječih funkcionalnosti, kar vključuje tudi skrb za ažurno podaljševanje plačil za vtičnike.

Nadgradnja spletne strani zajema vzpostavitev spletne trgovine - plačevanja preko spletne strani in vodenja postopkov kot so npr. Vpis v imenik, priznavanje kvalifikacij ipd. preko spleta.

ZAPS bo v letu 2023 na podlagi uporabniške izkušnje z novo poenoteno grafično podobo (CGP ZAPS 2021) in vseh sredstev komuniciranja (digitalnih in analognih) - revidirala nekatere elemente poslovne komunikacije:

- Pripravila bo grafično poenostavljen dopisni list v .doc formatu (v barvni in ČB različici), ki ga bo uporablja pisarna in glavni tajnik za najbolj formalne dopise, za katere se ne pričakuje odstopanje od splošno sprejetih birokratskih standardov. (K takim dopisom se bo zaradi konsistentnosti s korporativnim CGP-jem praviloma vedno dodalo tudi spremno besedilo na tipičnem ZAPS dopisnem listu.)
- Pripravila bo delavnico za vse uporabnike cgp ZAPS, kjer bo demonstrirana uporaba Prezentacijske predloge v .ppt formatu za pripravo predavanj, predstavitev, izobraževanj
- Zbrala bo podatke in poenotila nogo (footer) pri e-pošti na vseh delovnih postajah ZAPS in pri zunanjih sodelavcih, ki uporabljajo uradni ZAPS mail
- Pripravila bo osvežena navodila/pravila uporabe cgp (.doc, .ppt, email) pri poslovnem komuniciranju.

Postavke finančnega načrta	13302	Informacijski sistem
	13303	Nadgradnja spletne strani
	320043	Vzdrževanje spletne strani
	13207	Komisija za informiranje

6.5. Prenova pisarn ZAPS

Prenova prostorov ZAPS je potekala kontinuirano v letu 2022, ko je na zunanjem delu prenovljena fasada in priključki instalacij, vključno z novim plinskim priključkom ter stojali za kolesa. V 2023 predvidevamo izvedbo izolacij stropa nad prostori ZAPS v kolikor bomo uspeli pridobiti soglasja solastnikov.

Postavka finančnega načrta	31002	Amortizacija

6.6. Prenova prostorov ZAPS

V letu 2021 je ZAPS ponovno začel uporabljati pritlične prostore na Vegovi 8, ki jih je več kot desetletje zbornica oddajala.

Prostore v pritličju stavbe zbornica potrebuje zaradi razširitve dejavnosti v preteklih letih, vezane predvsem na izobraževalne dogodke v okviru stalnega poklicnega usposabljanja, delo natečajnih komisij, delno pa tudi večjega obsega dela pisarne, vezanega predvsem na dodatne naloge zbornice, ki izhajajo iz ZAID (SPU, strokovni nadzor).

Projekt je bil načrtovan že v letu 2020, vendar je bil zaradi epidemije prekinjen. Po ponovnem začetku uporabe se je začel pripravljati projekt delne prenove.

Ker hkrati na objektu Vegova 8 potekajo dogovarjanja med solastniki objekta o morebitnih intenzivnejših posegih na objektu, ki bi lahko vključevala tudi vgradnjo manjšega dvigala, bo ZAPS počakal ali bo do takšnega dogovora prišlo. V kolikor vgraditev dvigala, ki bi omogočal dostop invalidnim osebam v prostore ZAPS v prvem nadstropju ne bo realen, bo ZAPS šel v odkup manjšega sanitarnega prostora v pritličju, kjer bi lahko uredili dodatne sanitarije za invalide s čimer bi končno lahko zagotovili udeležbo gibalno oviranim na vseh dogodkih ZAPS.

Posodobljen je alarm in IT instalacije v pritličnih prostorih.

V letu 2023 bomo v prostorih ZAPS posodobili označevanje. Predvideno je, da bo označevanje izvedeno po načrtih Kabinet 01 in bo obsegalo elemente v zunanjem prostoru (fasada Vegova, notranje dvorišče) in v poslovnih prostorih ZAPS (stopnišče, delovni prostori). Gre za prenos celostne komunikacijske grafične identitete ZAPS tudi na prisotnost v fizičnem prostoru. Elementi označevanja bodo konsistentno grafično povezovali eksterier z interierom, oboje pa z digitalnimi in analognimi elementi CGP ZAPS.

Postavki finančnega načrta	31002	Amortizacija
	13307	Pritlični prostori ZAPS

6.7. Problematika občinskih urbanistov

Ustanovi se delovna skupina, ki raziskala učinke uvedbe seznama občinskih urbanistov in dodelitve poklicnega naziva neustrezno usposobljenim osebam. Pripravljena analiza bo osnova za zahtevo po zakonskih spremembah.

Postavka finančnega načrta	13308	Občinski urbanist

6.8. Problematika skladnosti projekte dokumentacije s prostorskimi akti

Ustanovi se delovna skupina, ki bo raziskala problematiko skladnosti projektne dokumentacije s prostorskimi akti.

Postavka finančnega načrta	13309	Skladnost s prostorskimi akti

7. DELO ZA ČLANE

7.1. Delo v regijah

V 2023 se bo nadaljevalo delo zbornice v regijah, ki je v letih 2020-21 zastalo zaradi epidemije. V letu 2023 bomo na nivoju regij podoben format srečanj in strokovnih posvetov, ki so bili organizirani za OPN-je prenesli in vsebinsko povezali s pripravo prve generacije Regionalnih prostorskih planov (RPP), ki jih bodo skupaj z MOP v naslednjem letu začele pripravljati regijske razvojne agencije.

Načrtovani so posveti z RRA in občinami glede regionalnih planov v organizaciji regijskih odborov.

Postavka finančnega načrta	6100	Regijski odbori

7.2. Strokovna pomoč članom

Zbornica bo nadaljevala aktivnosti na področju splošne strokovne pomoči članov, ki predstavlja predvsem naslednje aktivnosti:

1) redno objavljanje nove sprejete zakonodaje na spletni strani ZAPS,
2) priprava vzorcev pogodb in drugih dokumentov in
3) priprava vzorcev projektne dokumentacije.

Zbornica že dolgo izvaja dejavnost pomoči članom, čeprav ta pomoč ni formalizirana. V letu 2022 je bilo vprašanj manj, kar verjetno tudi posledica velikega števila izobraževanj in delavnic. Pomoč članom je namenjena predvsem naslednjim področjem:

1) tolmačenje zakonov in predpisov,
2) pomoč pri upravnih postopkih in
3) pomoč pri razmerjih z naročniki,
4) strokovne delavnice na temo poslovanja in avtorskih pravic.

Postavka finančnega načrta	13301	Strokovna pomoč članom

7.3. Dobra praksa

V okviru dela komisije za dobro prakso bomo v letu 2023 izvedli oziroma začeli izvajati naslednje projekte, ki so bili načrtovani že v letu 2022:

1) Vodenje projekta

Vodenje projekta je pomemben proces, ki ga je v praksi potrebno podrobneje razdelati in razčleniti po fazah in z opomniki (check listo), ki bodo članom pomagali, proces lažje obvladovati ter ga izvajati po čimbolj enotni metodologiji. S projektom namerava ZAPS seznaniti tudi širšo strokovno javnost ter tako doprinesti k razumevanju, zakaj je potrebno, da je vodja projekta strokovnjak iz stroke, ki pri projektu prevladuje.

2) Izvedensko – ekspertno mnenje

Izdelava izvedenskih mnenj je sestavni del strokovnih nalog pooblaščenega arhitekta in krajinskega arhitekta in je zapisan v 7. točki 4. odstavka Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti. Vloga kvalitetno opravljenega dela pooblaščenega strokovnjaka (PA, PKA, PPN) je vedno bolj opazna tudi z vidika vključevanja stranskih udeležencev v upravnih postopkih pridobivanja gradbenega dovoljenja. Stranski udeleženci se vedno bolj zavedajo svojih pravic v upravnem postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja, zato najemajo pooblaščenega strokovnjaka, da jih zastopajo v upravnem postopku ali celo v pravdnih postopkih. Namen projekta je pripraviti poenoteno ekspertno izvedensko mnenje za člane. S projektom namerava ZAPS seznaniti tudi širšo strokovno javnost ter tako doprinesti k promociji širokega spektra strokovnih in poklicnih nalog članov ZAPS.

3) Nadzor nad izvedbo gradnje

Izvedba strokovnega nadzora nad gradnjo je vsebovana v poklicnih nalogah takrat še odgovornih projektantov, GZ in ZAID pa to vlogo še krepita. Izhodišče projekta je izvedba analize - ankete koliko članov strokovni nadzor že izvaja, na katerih področjih, predlogi za izboljšanje pogojev za izvedbo nadzora.

4) Spremljanje učinkovitosti projektanta

Projekt obravnava aplikacijsko orodje, ki pomaga spremljati učinkovitost projektantskega dela. Predmet projekta v letu 2022 je testiranje in pregled, ali bi bil projekt ustrezen za apliciranje med širšim članstvom.

Postavka finančnega načrta	13205	Komisija za dobro prakso

7.3. Komuniciranje s člani

V letih 2022 smo okrepili komunikacijo s člani preko družbenih omrežij (Facebook), poenotena in sistematizirana je bila tudi komunikacija preko elektronske pošte (posebna sporočila članom, novičnik ZAPS, novičnik za izobraževanja). V 2023 bomo s posodobitvami nadaljevali, kar bo predvsem vezano na novo spletno stran zbornice.

Postavka finančnega načrta	13207	Komisija za informiranje

7.4. Novičnik medijskih objav in javnih naročil

Spletna stran je zasnovana tako, da bomo lahko naročnikom po 'adremi' iz baze avtomatizirano pošiljali novičnike. Oblikovalski del je pripravljen, za dokončanje funkcionalnosti pa je umanjkal programerski del, ki ga bomo v letu 2023 predvidoma dokončali.

Za mesečne, natečajne, izobraževalne in novičnike javnih naročil je potrebna nadgradnja z možnostjo oblikovanja besedila, ki se pošilja preko novičnika. Predvsem potrebujemo možnost dodajanja tabel (pri novičniku javnih naročil) ter oblikovanja besedila v skladu z definirano grafično predlogo.

Za Dnevni kliping je potrebna programerska nadgradnja, da bo pošiljanje članom avtomatizirano.

ZAPS uporablja storitev Press klipping. Gre za program, dosegljiv preko spleta, kjer ZAPS na podlagi vpisanih iskalnih nizov izbere članke objavljene na določen dan v dnevnih publikacijah. Ko so članki izbrani, press klipping iz izbranega kreira .pdf in .xml datoteko. Glede oblike .xml datoteke se Press klipping lahko prilagodi in jo pripravi glede na podane zahteve. V osnovi pa bi datoteka morala vsebovati naslednje podatke: datum objave, publikacijo, stran, naslov članka, avtorja, sliko.

Potrebna je nadgradnja, da se bo iz .xml datoteke kreirala:

- objava na spletni strani kot novica, kjer je objavljen datum, naslov in kazalo (primer v prilogi, objava na https://zaps.si/aktualno/vse-novice/medijske-objave/) Medijske objave morajo biti zaklenjene na nivo članstva.
- mailing za pošiljanje

V letu 2023 se izvede kratko anketo glede uporabnosti novičnik javnih naročil.

Postavki finančnega načrta	320041 320042	Kliping medijskih objav Kliping javnih naročil

7.6. Podpora zunanjim projektom in organizacijam

Na ZAPS se velikokrat obračajo druge organizacije ali skupine s prošnjami po donacijah za izvedbo projektov, ki so v korist strokam, ki jih zastopa zbornica. ZAPS je doslej običajno takšne prošnje zavračala, meril za podelitev sredstev pa tudi ni bilo vzpostavljenih. V letu 2023 nameravamo poskusno del sredstev porabiti za sofinanciranje tovrstnih projektov zunanjih organizacij ali skupin, ki so skladni z nameni delovanja ZAPS. V ta namen bomo tudi vzpostavili merila in pogoje za podelitev sredstev ter način kandidiranja za sredstva.

Postavka finančnega načrta	13106	Podpora zunanjim projektom in org.

8. DELO MATIČNIH SEKCIJ

8.1 Matična sekcija arhitektov

[Matična sekcija še ni poslala programa.]

Postavka finančnega načrta	6210	MSA

8.2 Matična sekcija krajinskih arhitektov

1) sodelovanje pri pripravi Pravil stroke oziroma Standardov ZAPS za vsebino načrtov KA Pravila stroke (sodelovanje pri pripravi pravil), nadaljevanje projekta, nosilka aktivnosti Jana Kozamernik

Program dela oz. prioritet v letu 2023:

2) Strokovna podlaga za poenotenje izrazoslovja za področje krajinske arhitekture, ki bo podlaga za uporabo v zakonodaji, prostorskih aktih, strokovnih podlagah, ipd.

Obrazložitev: Predlog za izdelavo strokovne podlage izhaja že iz prejšnjih let, pa zaradi dela na drugih projektih ni bil realiziran, zato ga ponovno prenašamo v leto 2023.

3) sodelovanje pri pripravi Pravil stroke oziroma Standardov ZAPS za vsebino načrtov KA – permanentno

Obrazložitev: V letih 2021 in 2022 je strokovna skupina krajinskih arhitektov, članov ZAPS pripravila gradivo za dva standarda ZAPS s področja krajinske arhitekture:

- ST ZAPS 05:2021 - Podrobnejša Vsebina načrtov krajinske arhitekture in
- ST ZAPS 06:2021 - Navodila za izdelavo risb v načrtih krajinske arhitekture.

Gradivo je v javni razpravi, po tem obdobju se implementira. Glede na okoliščine se dograjuje in dopolnjuje.

4) Arhigram 5 (sodelovanje pri pripravi cenika) – permanentno
5) Navodila za obratovanje in vzdrževanje

Zaradi objektivnih razlogov (epidemija, angažiranje na področju zakonodaje...) v letih 2021 in 2022 nismo začeli s pripravo navodil. Ker je problem še vedno aktualen bomo aktivnosti začeli v letu 2023.

6) Zakonodaja – sodelovanje pri pripravi pripomb in predlogov k zakonom in podzakonskih aktov in drugih predpisov, navodil ipd. s področja prostorskega načrtovanja in projektiranja – permanentno

Vlada RS, pristojna ministrstva pripravljata zakone in podzakonske akte ter druge predpise in navodila, drugi deležniki (ZAPS, IZS ....) pa tudi druga navodila, priročnike in podobno gradivo s področja prostorskega načrtovanja in projektiranja. MSKA bo tako kot do sedaj zadevo spremljal ter se ustrezno odzval. Pri tem bomo zasledovali skupne interese in cilje vseh strok v ZAPS in širše.

Postavka finančnega načrta	6220	MSKA

8.3 Matična sekcija prostorskih načrtovalcev

1) sodelovanje pri pripravi ZUreP-4, s poudarkom na izboljšanju sistema prostorskih aktov,
2) sodelovanje pri pripravi podzakonskih aktov s področja prostorskega načrtovanja (Pravilnik o pripravi OPN/OPPN, Tehnična pravila za pripravo prostorskih aktov....),
3) sodelovanje pri pripravi priporočil MOP s področja prostorskega načrtovanja,
4) spodbujanje razprave pri članih ZAPS o problemih in rešitvah na področju urbanizma,
5) promocija sodobnega urbanizma, zato da bodo naša naselja postala ljudem prijaznejša, trajnostna, odporna, lepša in bolj funkcionalna (skladnost prostorskega načrtovanja z Evropskim zelenim dogovorom, Teritorialno agendo, Bauhaus iniciativo...).

Postavka finančnega načrta	6230	MSPN

9. DOGODKI ZAPS

9.1 Dan arhitektov 2023

Osrednja letna prireditev zbornice s podelitvijo Zlatih svinčnikov in drugih nagrad se bo v letu 2023 predvidoma organizirala v Novi Gorici kot Dan arhitektov z manjšo strokovno konferenco in večernim družabnim delom. Ob dogodku bo izšel tudi zbornik s predstavitvijo nagrajencev in povzetkom prispevkov strokovne konference. V letu 2022 je Dan arhitektov bil organiziran v Ljubljani, skupaj s strokovno konferenco pod naslovom PREVROČE BO! je izšel tudi Zbornik. Format selitve Dneva arhitektov izven Ljubljane bi veljalo ohraniti, pri pogostosti selitve prireditve izven Ljubljane pa je potrebno upoštevati, da je več kot pol članov ZAPS iz Ljubljane.

Poleg strokovnih priznanj (zlati, platinasti, patinasti svinčnik) bomo uvedli še spremljajoči grafični znak odličnosti Zlati svinčnik, ki ga bo ZAPS vsako leto podelil skupaj s strokovnimi priznanji za največje dosežke svojih članov na področju arhitekture, krajinske arhitekture in prostorskega načrtovanja (vsako drugo leto).

Gre za idejo, da bodo prejemniki priznanj ZAPS nagrado v obliki znaka odličnosti lažje uporabljali v promocijske in komunikacijske namene pri svojih digitalnih in tiskanih nastopih. V letu 2023 bo ZAPS pripravila grafično zasnovo znaka in pravila uporabe (manual).

Postavka finančnega načrta	7100	Dan arhitektov

9.2. Konferenca Share Architects v Ljubljani

Glede na predviden pomladanski termin konference bo tudi letos njena izvedba vezana predvsem na epidemiološke razmere. Zbornica bo sodelovala s promocijo med člani, s pomočjo pri oblikovanju programa in z moderatorji konference. Razen stroškov, ki nastanejo ob tej pomoči, je zbornica ob organizaciji dogodka brez finančnih obveznosti.

Postavka finančnega načrta	752001	Konferenca Share

9.3. Ravnikarjevo leto

Podobno kot so bile organizirane dejavnosti v letu 2022 v povezavi s Plečnikovim letom, se v 2023 organizirajo aktivnosti v podobnem formatu, predvsem javna tematska vodstva, ki so se izkazala za zelo uspešen projekt

Postavka finančnega načrta	752002	Ostali dogodki

ZBORNICA ZA ARHITEKTURO IN PROSTOR SLOVENIJE

Predlog UO ZAPS za obravnavo na 62. skupščini ZAPS

Ljubljana, 29.11.2022

Upravni odbor ZAPS:

Tomaž Krištof, predsednik ZAPS
Mima Suhadolc
Sergej Hiti
Jernej Prijon